

ZAPISNIK

sa 69. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, održane 15. septembra i 16. oktobra 2014. godine

Sjednica je počela u 12:25 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Rešid Adrović, Almer Kalač, Mladen Bojanić i Nik Gjeloshaj.

Odsustvo sa sjednice najavili su poslanici: Srđan Milić i Milutin Đukanović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Nebojša Medojević, Strahinja Bulajić i Damir Šehović.

Sjednici su, prisustvovali: Slavoljub Stijepović – ministar prosvjete, Srđan Raičević – predstavnik Ministarstva prosvjete, Zoja Bojanić Lalović – direktorica JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i Duško Rajković – direktor JU Centar za stručno obrazovanje.

U radu sjednice su, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, učestvovali su: dr Branislav Radulović - član Senata Državne revizorske institucije i Blažo Savković – državni revizor.

Sjednici je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, prisustvovala Milica Milonjić - NVO "Institut alternativa".

Pozivu za kontrolno saslušanje nije se odazvao, Nenad Šoškić – direktor JU Centar savremene umjetnosti.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Na sjednici je održano

KONTROLNO SASLUŠANJE

Slavoljuba Stijepovića - ministra prosvjete, Duška Rajkovića - direktora JU Centar za stručno obrazovanje, Zoje Bojanić Lalović - direktorke JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i Nenada Šoškića - direktora JU Centar savremene umjetnosti, povodom negativnog mišljenja Državne revizorske institucije o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja navedenih institucija

Predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović**, podsjetio je da je kontrolno saslušanje zakazano u skladu sa članom 75 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kojim je utvrđeno da jednom u toku redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore, Odbor donosi odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova. Podsjetio je da je Skupština Crne Gore 25. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2013. godini, povodom usvajanja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2012. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2012. – oktobar 2013. godine, usvojila sedam zaključaka, kao i da je zaključkom 7, koji se odnosi na obavezu praćenja realizacije svih preporuka Državne revizorske institucije, utvrđeno da će Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, u skladu sa Poslovníkom Skupštine, održati kontrolna saslušanja sa predstavnicima onih subjekata revizije za koje je Državna revizorska institucija dala negativno mišljenje. U cilju sprovođenja navedenog skupštinskog zaključka donijeta je odluka o održavanju kontrolnog saslušanja sa navedenim predstavnicima subjekata revizije za koje je Državna revizorska institucija dala negativno mišljenje

Takođe, konstatovao je da se pozivu na sjednicu nije odazvao Nenad Šoškić, direktor JU Centar savremene umjetnosti zbog čega je dogovoreno je da se o navedenoj povredi Poslovnika Skupštine Crne Gore obavijeste predsjednik, potpredsjednici Skupštine Crne Gore, kao i predsjednik Vlade i v.d ministra kulture.

Predsjednik Odbora je, takođe, ukazao da je negativno mišljenje Državna revizorska institucija (DRI) dala za JU Centar za stručno obrazovanje na Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu i uslovno mišljenje na usklađenost poslovanja ovog subjekta; negativno mišljenje za JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva za neusklađenost poslovanja sa propisima i ekonomičnost poslovanja i uslovno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu, kao i negativno mišljenje za JU Centar savremene umjetnosti na Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu i usklađenost poslovanja subjekta revizije sa propisima.

Imajući u vidu da Ministarstvo prosvjete, između ostalog, vrši i nadzor nad radom JU Centar za stručno obrazovanje i JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Odbor je prilikom donošenja odluke o kontrolnom saslušanju ocjenio neophodnim da se na saslušanje pozove i ministar prosvjete Slavoljub Stijepović.

Konstatovao je da je u međuvremenu došlo do kadrovskih izmjena u institucijama koje su subjekti revizije i da to treba imati u vidu tokom rasprave.

Dogovoreno da se Odboru prvo obrati član senata Državne revizorske institucije i obavijesti članove o najznačajnijim nepravilnostima uočenim tokom revizije JU Centar za stručno obrazovanje, JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i sadržaju preporuka, stepenu njihove realizacije kao i o onim preporukama koje nijesu do sada realizovane. Nakon izlaganja predstavnika DRI, u raspravi u formi dijaloga, učestvovali bi resorni ministar, predstavnici subjekata revizije i poslanici.

Član Senata Državne revizorske institucije (DRI), **Branislav Radulović**, je ukazao da su navedena tri subjekta odabrana zato što je tokom revizije Završnog računa budžeta 2012. godine, koji je raspravljani na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, utvrđeno da kod tih javnih ustanova postoje radnje koje su identifikovane kao narušavanje stabilnosti javnih finansija, zakonitosti postupanja i ekonomičnosti raspolaganja javnim sredstvima. Imajući u vidu navedeno, Radulović je naveo da je donijeta odluka da se temeljnom, pojedinačnom revizijom preispitaju navedeni subjekti, utvrde nepravilnosti i daju preporuke u cilju njihovog eliminisanja.

Kada je u pitanju JU Centar za stručno obrazovanja, konstatovao je da je DRI dala negativno mišljenje na finansijski izvještaj za 2011. godinu i uslovno mišljenje na usklađenost poslovanja i naveo da je izvještaj dostavljen, nadležnom tužilaštvu radi utvrđivanja eventualnog postojanja bića krivičnog djela. Konstatovao je da je kod ovog subjekta dato 14 preporuka za unaprjeđenje poslovanja i da je subjekat dostavio izvještaj 12. avgusta 2013. godine i u najvećem dijelu postupio prema nalazima Državne revizorske institucije i unaprijedio svoje finansijsko izvještavanje.

U odnosu na JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, konstatovao je da je DRI dala uslovno mišljenje na finansijski izvještaj i negativno mišljenje na usklađenost poslovanja, da su izvještaji, takođe, dostavljeni tužilaštvu, kao i da je dato 15 preporuka za unaprjeđenje

poslovanja. Naveo je da je kod JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva utvrđen gubitak oko 669.000 €, da su uplaćivani avansi u iznosu od od 1.103.000€ bez ugovora o avansima, da je otpis starih udžbenika iznosio preko 420.000 € i da je otpis udžbenika usljed oštećenja u magazinima iznosio preko 40.000 €. Takođe je ukazao da nije vršena odgovarajuća procjena optimalnih zaliha dok je kod postupka javnih nabavki, suprotno Zakonu o javnim nabavkama, sprovedno oko 850.000 € vrijednosti roba i usluga. Naglasio je da je od strane Upravnog odbora ove institucije 10. septembra 2014. godine dostavljen izvještaj o realizovanim preporukama kao i da je stepen realizacije preko 90%. Preporuka koja nije realizovana odnosi se na transformaciju Zavoda u privredno društvo, u državnom vlasništvu.

Predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović** je konstatovao da preporuku koja se odnosila na JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i formiranje novog upravnog odbora, nije realizovana imajući u vidu da su Nađa Durković i Aleksandra Hajduković po drugi put izabrane kao članovi Upravnog odbora ove institucije. Takođe, postavio je pitanje da li je državno tužilaštvo dostavilo DRI informaciju o eventualnom postojanju osnova za pokretanje postupka.

Član Senata Državne revizorske institucije, **Branislav Radulović**, obavijestio je Odbor da od Vrhovnog državnog tužilaštva, DRI nije dobila povratnu informaciju kada su u pitanju izvještaji ova tri subjekta revizije.

Ministar prosvjete, **Slavoljub Stjepović**, ocijenio je korisnim održavanje kontrolnog saslušanja i ukazao da je potrebno sagledati dokle se stiglo u sprovođenju preporuka DRI i ukazao da su dva subjekta revizije JU Centar za stručno obrazovanje i JU Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, koja su u nadležnosti Ministarstva prosvjete realizovali preporuke DRI. Stjepović je ukazao da je jedna od nerealizovanih preporuka pozicioniranje Centra za stručno obrazovanje u budžetu za 2015. godinu i istakao da o navedenoj preporuci odlučuje Ministarstvo finansija, odnosno, Vlada. Kada je u pitanju upravni odbor JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Stjepović je naveo da Vlada Crne Gore predlaže tri člana, dok su dva člana predstavnici zaposlenih na šta Vlada nije mogla uticati. Stjepović je ocijenio da su se institucije nakon nalaza DRI posvećeno i profesionalno odnosile prema sprovođenju preporuka.

Predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović**, postavio je pitanje zašto isti postupak, koji je sproveden u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva, nije sproveden i u Centru za stručno obrazovanje kada su u pitanju kadrovske promjene s obzirom na negativnu reviziju. Takođe, zatražio je objašnjenje u vezi sa Odlukom o osnivanju Centra za stručno obrazovanje koju je Vlada donijela 29. maja 2014. godine gdje je članom 9 definisano da će se imenovati upravni odbor Centra za stručno obrazovanje u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke, s obzirom da Centrom trenutno upravlja privremeni upravni odbor. Takođe, interesovalo ga je i zašto još uvijek, polazeći od člana 10 Odluke, nije imenovan direktor.

Ministar prosvjete, **Slavoljub Stjepović**, ukazao je da na osnovu navedene odluke Vlade privremeni upravni odbor i direktor treba da izrade Statut Centra za stručno obrazovanje. na koji saglasnost daje Vlada, kao i da se saglasnost očekuje 19. septembra 2014. godine. Nakon toga treba donijeti Pravilnik i potom izvršiti imenovanje novog upravnog Odbora i direktora.

Poslanik **Almer Kalač** iskazao je stav da je Odbor trebao ranije da održi kontrolno saslušanje, imajući u vidu da se razmatraju finansijski izvještaji za 2011. i 2012. godinu, a već je kraj III kvartala 2014. godine.

Poslanik **Veljko Zarubica** iskazao je stav da je saglasan sa konstatacijama iz uvodnog izlaganja ministra, ocijenivši održavanje saslušanja kao priliku da se na konstruktivan način razjasne nedoumice i poveća kvalitet finansijskih izvještaja. Sugerisao je da bi bilo svrsishodno, da Državna revizorska institucija u svom izvještaju, uz navođenje osnovnih podataka o reviziji, notira i datum vršenja revizije

Poslanik **Mladen Bojanić** ocijenio je da Senat DRI nije trebalo da donosi posebnu odluku o tome da obavijesti državnog tužioca o nastaloj šteti po budžet države u JU Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, imajući u vidu da se radi o zakonskoj obavezi ove Institucije, propisanoj članovima 22 i 23 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji. Poslanik Bojanić ocijenio je da nastala šteta zbog otpisa knjiga u iznosu od oko 465 000 € nije na vrijeme uočena i podsjetio da je od navedenog iznosa oko 42 000 € štete nastalo uslijed fizičkih oštećenja zbog vremenskih nepogoda, ali i da je čak oko 424 000 € štete po budžet proisteklo uslijed zastarjelosti i neprilagođenosti udžbenika nastavnom planu i programu, ocijenivši da je navedena šteta nastala kao rezultat sistemskog problema nekoordinacije nadležnih institucija koje učestvuju u odabiru i štampanju knjiga, koji nije riješen ni nakon kadrovske smjene unutar institucija. Poslanika Bojanića je interesovalo koja institucija u sistemu ima ingerencije da donese krajnju odluku o promjeni nastavnog programa i zastarjelosti konkretnih udžbenika ukazujući da se radi o velikom trošku te da Nacionalni savjet za obrazovanje i Ministarstvo prosvjete nijesu vodili računa o visini troška i štete po budžet države nastale zbog otpisa knjiga.

Ministar prosvjete, **Slavoljub Stijepović**, ukazao je da se učinjena šteta može posmatrati kao propust, nastao uslijed nesinhronizacije aktivnosti subjekata uključenih u izradu udžbenika, ali da je potrebno istaći da je oko 42 000 € troška nastalo kao rezultat više sile, odnosno vremenskih nepogoda, pojasnivši da su knjige u ovoj vrijednosti otpisanih zaliha bile skladištene u zakupljenom prostoru, od privatnog vlasnika, u prostorijama bivše fabrike „Titex“, kada je tokom noći došlo do uništavanja krova objekta, uslijed propadanja snijega u navedenom objektu. Takođe, istakao je da iznos od oko 424 000 €, predstavlja visinu troškova otpisa udžbenika izmještenih iz obrazovnog sistema uslijed ciklusa devetogodišnje reforme koja je započela 2004.godine. Istakao je da je upravni odbor Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva mogao da, u periodu od 2004. -2012. godine, otpisuje po 20 000 – 30 000 €, ali da su, umjesto navedenog, knjige skladištene i nakon završetka reforme otpisane, te da je na ovaj način nastao iznos od oko 424 000 €, koji se računa kao cijena udžbenika u maloprodaji bez PDV-a. Istakao je, takođe, da je Nacionalni savjet za obrazovanje autonoman regulator sastavljen od 25 stručnjaka iz svih oblasti: predstavnika zaposlenih, sindikata, poslodavaca, visokoškola, srednjoškola, predškolskog obrazovanja, osnovnog obrazovanja, odnosno sastav onih koji utiču na obrazovnu politiku i na realizaciju reformi. Savjet donosi odluku o tome koji će se nastavni program i od kada uvesti u obrazovni sistem i koji će i od kada prestati da važi u sistemu. Ministar je naveo da Savjet, kao vrhovno tijelo za obrazovanje nije dužan da vodi računa o racionalnom štampanju udžbenika i ukazao da je zadatak Savjeta da uvede obrazovni program koji smatra da je najbolji da se primjenjuje za uzrast djece na koji se odnosi. Takođe, ukazao je da Ministarstvo nema ingerencije da utiče na odluku Savjeta, jer bi u

protivnom, obrazovni program vodila politika, a ne struka, te da iz tog razloga dolazi do razmimoilaženja kada su u pitanju nastavni programi i štampanje udžbenika. U odnosu na navedeno, ministar Stijepović, obavijestio je Odbor da se, nakon revizije DRI, održavaju konsultacije na nivou subjekata uključenih u izradu udžbenika na svakih petnaest dana. Cijene udžbenika stranih jezika su značajno više u odnosu na ostale udžbenike predviđene nastavnim programom, iz razloga što se njihovo štampanje vrši u stranim državama, te se kupuju po cijenama koje tamo važe. Ministar je ukazao i da su cijene udžbenika u Crnoj Gori jednake cijeni štampanja istih.

Član Senata DRI, **Branislav Radulović**, istakao je da se u nalazu DRI precizno navodi da bi Ministarstvo prosvjete trebalo da razmotri mogućnost da sugestijama utiče na Nacionalni savjet za obrazovanje, da daje pravovremene i jasne instrukcije kod mijenjanja udžbenika, čije česte izmjene predstavljaju veliki trošak za Zavod. Naveo je da Nacionalni savjet nema obavezu da vodi računa o racionalnom trošenju budžetskih sredstava, ali da DRI smatra da je, s obzirom da je identifikovala situaciju koja je nastala iz prirode radnji koje je pojasnio ministar, Ministarstvo trebalo da uputi jednu vrstu sugestije Nacionalnom savjetu da se ovakva radnja više ne ponovi. Član Senata DRI naglasio je da je, ukoliko se radi o malim izmjenama koje nijesu suštinske, potrebno razmotriti mogućnost korišćenja starih udžbenika koje Zavod ima na zalihama, kako bi se izbjegao otpis udžbenika u velikim količinama i nastanak štete za državu. Pojasnio je da je DRI izvještaje koji su predmet saslušanja, dostavila državnom tužilaštvu zbog negativnog nalaza, i da bi u slučaju postojanja bića krivičnog djela, podnio krivičnu prijavu. Ukazao je da se ovdje ne radi o biću krivičnog djela i da ne bi snosila odgovornost, DRI, ministarstvo ili bilo ko od prisutnih, u smislu provjere, postoji Vrhovno državno tužilaštvo koje može da izvrši provjeru ove prirode. Naveo je da su malo veći problem avansna plaćanja. Informisao je Odbor da postoje tvrda uvjeravanja od strane Zavoda, odnosno vrlo precizna informaciju od ministra da se sa tim prestalo. Naveo je da je 1 103 000 € u toj budžetskoj godini, vršeno avansnih plaćanja a da pritom nijesu bila predviđena ugovorom. Sa stanovišta Vrhovne državne revizije to je bilo težište provjere koja se morala odraditi i provjeriti, kao i sistem javnih nabavki. Kada se radi o otpisu i višoj sili ukazao je da je DRI morala identifikovati gubitak od 40 000 €, zbog vremenskih nepogoda i da kako je posljedica viša sila, tu nema bića krivičnog djela, ali može biti nečiji nemar.

Po preporuci broj 10 koja se odnosi na Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, koja decidno određuje pitanje otpisa, koji je nastao kao posljedica nastavnih programa, gdje se prema prodajnoj cijeni koštanja udžbenika došlo do cifre 407 486 €, Zavod je odradio ono što je prema međunarodnim računovodstvenim standardima bio dužan da uradi i izvršio otpis na način koji je prikazan.

Poslanik **Filip Vuković**, naveo je da treba raditi na tome da obrazovanje bude najmodernije a program najbolji, makar i po cijenu koštanja i da ako 25 ljudi odlučuje o tome i kaže da je određeni udžbenik prevaziđen i nije više za određeni nastavni program, i nakon nekoliko godina dođe se do iznosa od 420 000 €, nije toliko strašno, ali da kada se to stavi u kontekst da je neko pogriješio, onda to izgleda strašno.

Predsjednik Odbora **Aleksandar Damjanović**, podsjetio je da je nesavjesno poslovanje u službi i zloupotreba položaja krivično djelo definisano Krivičnim zakonom. Konstatovao je da nije konzistentan odnos Vlade i Ministarstva prosvjete prema Centru za stručno obrazovanje

(CSO) i Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva (ZUNS), jer je u jednoj instituciji došlo do kadrovskih smjena i to odmah – 18. jula 2013. godine a drugoj još uvijek nije. Naveo je da 1. avgusta Vlada mijenja i imenuje novi Upravni odbor ZUNS i počinje proceduru smjene u Zavodu, dok, uzimajući u obzir izvještaj od 11. februara 2013. godine, još uvijek nema reakcije Vlade, odnosno nakon godinu i po dana se govori i o Upravnom odboru CSO, koji je i dalje privremen, i iskazao mišljenje da su motivi politički. Postavio je pitanja: zašto Vlada u CSO nije reagovala kao i kod ZUNS, iako je revizor ukazao da je upravni odbor bio dužan da blagovremeno usvaja finansijski izvještaj, a nije ga usvojio kada je trebao, što je uzrokovalo određene probleme koji su dati u reviziji, već je taj upravni odbor nastavio da radi; zašto je bilo nedovoljno da se snosi odgovornost kod činjenice da sredstva nijesu uplaćivana na račun gdje su trebala već direktno na račun privrednoga društva EPCG, a zna se kako se vrši trezorsko plaćanje; zašto nijesu snošene sankcije iako je revizor izrazio rezervu u odnosu na izvještaj o neizmirenim obavezama koji je sastavio CSO gdje je navedeno da finansijsko poslovanje CSO nije u skladu sa Zakonom i td.

U odnosu na izvještaj o reviziji ZUNS, naveo je konstataciju: nedomaćinsko raspolaganje sredstvima, odnosno planiranje prihoda i rashoda u iznosu od 3,6 mln €. Podsjetio je da je prihod ZUNS, u periodu 2008-2012, iznosio 20 mln € i da je u tom periodu, saldirano ukupno, izražen negativan finansijski rezultat, da je prihod, prosječni, od prodaje 2,8- 2,9 mln €, po nabavnim cijenama. Ukazao je da je, konstatacija da ne postoji akt kojim je određen obračun varijabilnih zarada, odnosno varijabilnog dijela zarade, što je uzrokovalo gubitak u poslovanju, i štetu državnoj imovini, potpuno jasna. Takođe je naveo da je varijabila ispaćivana svakog mjeseca u 2012. godini, da je iznos poreza i doprinosa manji za sumu na koju su obračunati, da nije sprovedeno sastavljanje i oglašavanje liste kandidata na osnovu koje komisija donosi odluku o dodijeli jednostrane pomoći. Ukazao je i na problem avansnih plaćanja iako po zaključenim ugovorima nije predviđen i konstatovao da ovakvo avansno plaćanje u iznosu 1,1 mln € je zloupotreba službenog položaja i nesavjesno poslovanje u službi. Damjanović je iskazao zadovoljstvo što je “konačno razjašnjena misterija” kako se dolazi do autora za udžbenike, kako se udžbenici štampaju po ovim nabavnim cijenama i zašto knjige u knjižarama jesu jeftinije nego udžbenici koji se štampaju kod nas. U odnosu na dio koji se odnosi na bruto iznos za isplatu autorskih honorara, 319 000 €, tj. autorski honorari i način na koji se isplaćuju, takođe su doveli do gubitka. Ukazao je na konstataciju iz Izvještaja DRI, da je čak 756 000 € izvršeno usluga štampanja i isplata dobavljačima a da nijese sprovedeni postupci u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Takođe je konstatovao da sistem unutrašnjih finansijskih kontrola nije uspostavljen i da je za sve odgovoran upravni odbor, kao organ upravljanja Takođe, osvrnuo se na dio koji se odnosi na plan javnih nabavki i konstatovao da nije sproveden propisan postupak javnih nabavki, su javne nabavke usitnjene i postavio pitanje kako su nabavljane usluge i robe za potrebe ZUNS. Ukazao je da je poslovni gubitak ostvaren u iznosu od oko 669 700 € zbog neekonomičnog poslovanja, što je šteta po državu. Podsjetio je da je poslanik Srđan Milić na prethodnoj sjednici upoznao Odbor da je od ZUNS zatražio informaciju o tome ko je i po kojoj cijeni štampao udžbenike 2006-2014. godine, te da mu je 25. jula 2014. godine odgovoreno da će se naknadno dostaviti informacija, koja još uvijek nije dostavljena. Takođe, ukazao je da je potrebno sagledati mogućnost da u Crnoj Gori, kao državi socijalne pravde, knjige za osnovce budu besplatne.

S obzirom da nadzor nad navedenim ustanovama, sprovodi Ministarstvo prosvjete, po mišljenju Damjanovića, ministar prosvjete je odgovoran za ovakvu situaciju, kao i bivši direktor.

Ministar prosvjete, **Slavoljub Stijepović**, pojasnio je da je raspisan tender na koji se javilo sedam ponuđača. Po žalbi jednog broja ponuđača tender je poništen i došlo se u situaciju da dva mjeseca do početka školske godine knjige nijesu štampane, i u potencijalnu opasnost da kasni školska godina. Od Uprave za javne nabavke dobijena je dozvola da se putem neposredne pogodbe sa svim ponuđačima koji su učestvovali na tenderu dogovori štampanje knjiga. Takođe, ukazao je da je 31. jula Nacionalni savjet za obrazovanje donio odluku o izmjeni određenog nastavnog programa i morale su se obezbijediti knjige u skladu sa istim. Na pitanje zašto je ponuda bila jeftinija nego na tenderu odgovorio je da se sada prijavio i jedan broj ponuđača koji nije sa prostora Crne Gore, koji su ponudili »čudne cijene«, tj. niske, i to je uticalo na to da Zavod spusti cijenu, a što ukazuje na posvećenost i brigu ljudi iz Zavoda. Istakao je da su školski udžbenici u Crnoj Gori jeftiniji u odnosu na cijenu u regionu, i da se cijene nijesu mijenjale poslednjih 6 godina, izuzev prošle kada je cijena snižena za 10,4%. U odnosu na pomenutih 20 mil €, ukazao je da je to novac koji se uzme za cijene udžbenika po cijeni štampanja i istog momenta se daje štamparima za štampanje udžbenika za sljedeću godinu. Iskazao je dilemu da se kroz raspravu ušlo u nadležnost Vlade. U odnosu na avansna plaćanja naveo je da su udžbenici i tad štampani putem neposredne pogodbe i da je trag novca vidjela i DRI, i da je isti dat iz razloga da se ne bi došlo u situaciju da kasni školska godina. Greška je što je plaćano avansom a nije regulisano ugovorom i to nadležni neka utvrde. U odnosu na javne nabavke ukazao je da je u izvještaju konstatovano da je učinjen prekršaj i ta lica su prekršajno i kažnjena. Ocjenio je da su preporuke realizovane.

Predsjednik Odbora **Aleksandar Damjanović**, u odnosu na konstataciju ministra da Odbor, odnosno njegov predsjednik, nema pravo da se miješa u konzistentnost vladine politike, istakao je da mu je to posao i ukazao, takođe, da se zalaže za kvalitetnije školstvo i udžbenike. Damjanović je naveo da je u odnosu na pomenutih 20 mil €, ministar zaboravio da kaže da je taj novac uzet od građana. U vezi sa tenderom od 1,7 mil €, pa potom pada vrijednosti na 1,3 mil € kroz postupak neposredne pogodbe, u periodu od 15 dana, poslanik Damjanović je ocijenio da je svima jasno o čemu se tu zapravo radi i da će od nadležnih institucija zatražiti dodatne informacije.

Član Senata DRI, **Branislav Radulović**, istakao je da niko nije osporio nalaze DRI, ukazavši da je zajedničkim naporima unaprijeđeno poslovanje subjekata revizije. Ukazano je, takođe, na preporuke koje se odnose na potrebu transformacije Zavoda za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, na sistem javnih nabavki i sistem avansnog plaćanja sa kojima se saglasio subjekt revizije. Naveo je i da postoje subjekti koji ne realizuju preporuke DRI i da na njih treba obratiti pažnju, te najavio da će se nastaviti monitorig ovih subjekata. U odnosu na preporuku 9, povodom finansijskog izvještaja JU Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, a koja se odnosi na avansna plaćanja, naglasio je da se radi o nezakonitoj radnji ali da bi postojalo biće krivičnog djela nije dovoljno samo da je izvršena isplata već i da je pribavljena protivpravna imovinska korist. Kako postojanje protivpravne imovinske koristi ne može da utvrđuje DRI, negativni nalazi Institucije su upućeni VDT-u. U odnosu na preporuku 10, istog izvještaja, koja se odnosi na otpisane zalihe udžbenika, ukazao je da je Zavod sprovodio odluku, jer da je uradio na drugačije prekršio bi zakon. Naglasio je da je negativno mišljenje dato na zakonitost postupanja u određenim radnjama, prije svega sistem javnih nabavki. Istakao je da je problem sa sistemom javnih nabavki i otvorenost tržišta.

Poslanik **Zoran Jelić**, iskazao je očekivanja da će i ostali subjekti revizije nastaviti sa ispunjavanjem preporuka DRI, s obzirom da je na saslušanju dobijena informacija da je preko 90% preporuka Institucije realizovano. Postavio je pitanje da li je DRI u datom u roku od 6 mjeseci obaviještena o realizaciji preporuka i kakva je trenutna situacija u Centru za stručno obrazovanje. Ocijenio je da je dobro što su izvještaji DRI upućeni VDT-u.

Direktor Centra za stručno obrazovanje, **Duško Rajković**, konstatovao je da sistem stručnog obrazovanja i pozicija Centra za stručno obrazovanje u Crnoj Gori nije u dovoljnoj mjeri prepoznat. Podsjetio je da je Centar za stručno obrazovanje osnovan 2003. godine na bazi socijalnog partnerstva, te da su osnivači: Vlada Crne Gore koja je prenijela nadležnost na Ministarstvo prosvjete, Privredna komora, Savez samostalnih sindikata i Zavod za zapošljavanje, da bi se obezbijedili procesi reformi u oblasti stručnog obrazovanja. Naglasio je da Centar nije potrošačka jedinica i da se kao takav finansira iz Ministarstva prosvjete i da je prve dvije godine od osnivanja bio finansiran i dijelom iz Privredne komore i Zavoda za zapošljavanje. Upoznao je Odbor da je Centar reformisao 110 obrazovnih programa, osposobio preko 1.200 nastavnika, aktivirao sistem obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja i ukazao na podatak da u Crnoj Gori trenutno postoji 80 licenciranih provajdera obrazovanja odraslih. Takođe ukazao je da u Centru radi 25 zaposlenih, da je za izradu jednog obrazovnog programa potrebno angažovati preko 30 ljudi, da od budžeta Centra koji iznosi oko 480 hilj €, oko 400 hiljada € odlazi na bruto zarade zaposlenih i tri provajdera obrazovanja odraslih, posebno za romsku populaciju. Ocijenio je da je DRI-u doprinio da problemi sa kojima se Centar susreće budu adekvatno sagledani.

Poslanik **Zoran Jelić** ocijenio je da je dobro što su preporuke ispoštovane i što je izvjesno da će Centar za stručno obrazovanje biti organizovan kao posebna potrošačka jedinica.

Član Senata DRI, **Branislav Radulović** ocijenio je da su nalaz DRI i aktivnosti nakon toga doprinijeli da je potrebno da se Centar organizuje na adekvatan način. Takođe, ponovio je stav da treba izvršiti transformaciju Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva.

Predsjednik Odbora **Aleksandar Damjanović**, podsjetio je da je Zakon o unapređenju poslovnog ambijenta definisao da se u rokovima, koji su davno istekli, javna preduzeća i javne ustanove transformišu na način na koji to predviđa Zakon o privrednim društvima. Konstatovao je, da je navedeno urađeno u predviđenim rokovima, ne bi postojao objektivni dio problema u kojem su se našle navedene institucije, koje su u ovom trenutku hibridnog karaktera (budžetsko-komercijalni).

Sjednica je prekinuta 14,40 časova.

* * *

Sjednica je nastavljena 16. oktobra 2014. godine.

Sjednica je počela u 10:10 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Almer Kalač, Nik Gjeloshaj i Strahinja Bulajić.

Odsustvo sa sjednice najavili su poslanici: Srđan Milić, Mladen Bojanić i Milutin Đukanović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Rešid Adrović, Damir Šehović i Nebojša Medojević.

Sjednici je prisustvovao Nenad Šoškić - direktor JU Centar savremene umjetnosti.

U radu sjednice, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, učestvovali su dr Branislav Radulović - član Senata Državne revizorske institucije i Blažo Savković - državni revizor.

Sjednici je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, prisustvovao Marko Sošić - NVO "Institut alternativa".

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je nastavak sjednice sazvan kako bi se saslušao i Nenad Šoškić - direktor JU Centar savremene umjetnosti, treće institucije koja je dobila negativno mišljenje Državne revizorske institucije o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu i usklađenost poslovanja subjekta revizije sa propisima i na taj način u potpunosti realizovao skupštinski zaključak, koji se odnosi na obavezu Odbora da održi kontrolno saslušanje sa predstavnicima onih subjekta revizije koji su dobili negativno mišljenje.

Dogovoreno, kao i u prvom dijelu sjednice, da se Odboru prvo obrati član Senata Državne revizorske institucije i obavijesti članove o najznačajnijim nepravilnostima uočenim tokom revizije JU Centar za savremenu umjetnost, sadržaju preporuka, stepenu njihove realizacije, kao i o onim preporukama koje nijesu do sada realizovane, a nakon njega direktor Centra savremene umjetnosti, dok bi u raspravi u formi dijaloga, učestvovali poslanici, predstavnik subjekta revizije i predstavnici DRI.

Branislav Radulović, član senata Državne revizorske institucije, u odnosu na JU Centar savremene umjetnosti, ukazao je da je Državna revizorska institucije dala negativno mišljenje na finansijski izvještaj za 2012. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonom i podsjetio da je negativan nalaz DRI prihvatio prethodni menadžment JU Centar savremene umjetnosti kao i da je svaka stavka u nalazu DRI usaglašena sa prethodnim menadžmentom. Konstatovao je da budžet ove javne ustanove iznosi oko pola miliona eura i da ustanova spada u tzv. male potrošačke jedinice, kao i da je revizijom utvrđeno da su pronađene nepravilnosti i greške kod trošenja 200.000 eura. Takođe, ukazao je da je dato 14 preporuka za unapređenje poslovanja, kao i da je izvještaj o reviziji dostavljen tužilaštvu. Istakao je da je kod ovog subjekta revizije došlo do kadrovskih promjena na mjestu direktora i da je subjekt revizije, nakon dolaska novog menadžmenta, ispunio svoju obavezu i u najvećem obimu ispunio radnje i procesne aspekte na koje je ukazano, tj realizovano je 11 preporuka. Posebno je naglasio da u periodu vršanja revizije nije postojao adekvatan nadzor Ministarstva kulture nad zakonitošću rada JU Centar za savremenu umjetnost, ali da je nakon promjene menadžmenta i ovaj segment poboljšan.

U odnosu na nerealizovane preporuke (2, 5, 11 i 13) istakao je da će DRI zatražiti pisano izjašnjenje direktora i nakon toga, u periodu od 60-90 dana, poslati državnog revizora koji će provjeriti navode i o tome izvjestiti Odbor.

Nenad Šoškić, direktor JU Centra za savremenu umjetnost, ukazao je da se konačan izvještaj DRI o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Centra za savremenu umjetnost odnosi na 2012. godinu, kao i da je po stupanju na dužnost, 2. februara 2014. godine, detaljno sa saradnicima analizirao izvještaj o reviziji i dostavio Državnoj revizorskoj instituciji izjašnjenje iako je to bila obaveza prethodnog menažmenta. Naglasio je da i pored toga što nalaz revizije ukazuje na brojne nepravilnosti, nije bilo zloupotrebe budžetskih sredstava i da su ona bila isključivo usmjerena na realizaciju aktivnosti Centra. U cilju realizacije preporuka Državne revizorske institucije za prethodnih osam mjeseci konstatovao je da je, u mjeri mogućeg, realizovan veliki broj preporuka, imajući u vidu strukturu budžeta koji je usvojen prije njegovog stupanja na dužnost, koji nije u značajnoj mjeri usklađen sa Programom Centra savremene umjetnosti što otežava poslovanje ove Institucije. Naveo je da je pripremljen nacrt novog statuta Institucije, a u toku je proces donošenja, otvoren je žiro račun koji nosi oznaku „državni“, evidentiranje izdataka u 2014. godini vrši se na propisanim budžetskim pozicijama, utrošak sredstava se vrši namjenski, uređeno je blagajničko poslovanje, nema avansnih plaćanja osim zakonom propisanih, formirana je komisija za popis imovine, preduzete su aktivnosti za uspostavljanje sistema internih kontrola i unutrašnje revizije i za 2014. godinu donijet Plan javnih nabavki u skladu sa Zakonom i Godišnjim zakonom o budžetu države.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, konstatovao je da su do dolaska Nenada Šoškića, novog direktora JU Centar savremene umjetnosti, na čelu ove ustanove bili Milenko Damjanović, poslovni direktor i Liljana Karadžić, vd umjetnički direktor koji su imenovani 2011. godine, kao i da je Šoškić pozvan da iskaz Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, koji se odnosi na sprovođenje preporuka DRI iako su one posljedica rada prethodnog menažmenta. S obzirom da je obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka nalagao da se sa sadržajem Izvještaja DRI o izvršenoj reviziji upozna Ministarstvo kulture, nadležno za nadzor nad subjektom revizije, Ministarstvo finansija u djelu finansijskog izvještavanja i Uprava za javne nabavke, kao organ nadležan za vršenje inspekcijkog nadzora, poslanika Damjanovića je interesovalo da li su dostavljene povratne informacije Državnoj revizorskoj instituciji u skladu sa navedenim zahtjevom iz preporuka, kao i da li je Vrhovno državno tužilaštvo reagovalo. Poslanik Aleksandar Damjanović je podsjetio da je i ova javna ustanova, kao i sve ostale, trebala da u skladu sa Zakonom o unapređenju poslovnog ambijenta bude restrukturirana i prilagođena zakonu o privrednim duštvima. Naveo je da Zakon o privrednim društvima ne poznaje javne ustanove u ovom obiku i konstatovao da neriješavanje ovog problema stvara probleme u poslovanju.

Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije, naveo je da se svaki negativan nalaz subjekta revizije prosljeđuje matičnom odboru i nadležnom tužilaštvu. Takođe, naveo je da se, kao u prethodna dva slučaja, tužilaštvo nije obraćalo Državnoj revizorskoj instituciji. Ukazao je da je Ministarstvo kulture reagovalo na način što je imenovalo novog direktora, a Ministarstvo finansija nakon uvida u revizorski izvještaj, pružajući pomoć subjektu revizije u djelu otvaranja žiro računa sa oznakom „državni“. Ponovo je naglasio potrebu nadzora nadležnih organa nad zakonitošću rada javnih ustanova u oblasti obrazovanja

i kulture i konstatovao da naknadna reakcija nadležnih organa postoji, ali da se šteta ne može ispraviti. Takođe, bio je mišljenja da načinjena šteta u ovoj javnoj ustanovi nije krivično pravne prirode da bi DRI podnijela krivičnu prijavu i da ako je bilo eventualnih zloupotreba to treba da utvrdi nadležno tužilaštvo, kroz odgovarajuće istražne radnje.

Poslanik **Strahinja Bulajić** je konstatovao da mnoge preporuke nijesu realizovane već su navedene preuzete aktivnosti koje treba da dovedu do njihove realizacije. Postavio je i pitanje da li je promjena upravljačke strukture posledica negativnog mišljenja Državne revizorske institucije na finansijski izvještaj za 2012. godinu i usklađenost poslovanja subjekta revizije sa propisima i da li je neko snosio odgovornost zbog toga.

Nenad Šoškić, direktor JU Centar savremene umjetnosti, na tvrdnje poslanika Bulajića konstatovao je da su u najvećem dijelu preporuke DRI realizovane i naveo da je mišljenje DRI urađeno na profesionalan način ali da struktura bužeta nije bila dobro prilagođenja programima i aktivnostima JU Centar za savremenu umjetnosti što je i uslovalo neke nepravilnosti. Takođe, istakao je da nije bilo zloupotreba u poslovanja prethodnog menažmenta.

Nakon završenog kontrolnog saslušanja Odbor je odlučio da podnese Skupštini slijedeći

IZVJEŠTAJ

sa **KONTROLNOG SASLUŠANJA** Slavoljuba Stijepovića - ministra prosvjete, Duška Rajkovića - direktora JU Centar za stručno obrazovanje, Zoje Bojanić Lalović - direktorke JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i Nenada Šoškića - direktora JU Centar savremene umjetnosti, povodom negativnog mišljenja Državne revizorske institucije o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja navedenih institucija

Odbor je, u skladu sa članom 75 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore na zahtjev jedne trećine članova, donio odluku o kontrolnom saslušanju. Skupština Crne Gore 25. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2013. godini, povodom usvajanja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2012. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2012. – oktobar 2013. godine, usvojila je **sedam** zaključaka. Zaključkom 7, koji se odnosi na obavezu praćenja realizacije svih preporuka Državne revizorske institucije, utvrđeno je da će Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, u skladu sa Poslovníkom Skupštine, održati kontrolna saslušanja sa predstavnicima onih subjekata revizije za koje je Državna revizorska institucija dala negativno mišljenje. U cilju sprovođenja navedenog skupštinskog zaključka donijeta je i odluka o održavanju kontrolnog saslušanja sa predstavnicima tri subjekta revizije za koje je Državna revizorska institucija dala negativno mišljenje.

Negativno mišljenje Državna revizorska institucija (DRI) dala je za JU Centar za stručno obrazovanje na Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu i uslovno mišljenje na usklađenost poslovanja ovog subjekta; negativno mišljenje za JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva za neusklađenost poslovanja sa propisima i ekonomičnost poslovanja i uslovno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu, kao i negativno mišljenje za JU Centar savremene umjetnosti na Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu i usklađenost poslovanja subjekta revizije sa propisima.

Pozivu na prvi dio sjednice nije se odazvao Nenad Šoškić, direktor JU Centar savremene umjetnosti, zbog čega su o navedenoj povredi Poslovnika Skupštine Crne Gore obaviješteni predsjednik, potpredsjednici Skupštine Crne Gore, kao i predsjednik Vlade i v.d. ministra kulture. Nakon toga sazvan je nastavak 69. sjednice kako bi se u potpunosti realizovao skupštinski zaključak 7, koji se odnosi na obavezu Odbora da održi kontrolno saslušanje sa predstavnicima onih subjekta revizije koji su dobili negativno mišljenje, a JU Centar savremene umjetnosti je jedna od njih.

Dogovoreno je da se Odboru prvo obrati član Senata Državne revizorske institucije i obavijesti članove o nepravilnostima uočenim tokom revizije navedenih javnih ustanova, sadržaju preporuka, stepenu njihove realizacije, kao i o onim preporukama koje nijesu do sada realizovane. Nakon izlaganja predstavnika DRI, u raspravi su učestvovali resorni ministar, predstavnici subjekata revizije i poslanici, vodeći dijalog.

I Član Senata Državne revizorske institucije (DRI), Branislav Radulović, je ukazao da su navedena tri subjekta odabrana zato što je tokom revizije Završnog računa budžeta države za 2012. godinu, koji je razmatran i na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, utvrđeno da kod tih javnih ustanova postoje radnje koje su identifikovane kao narušavanje stabilnosti javnih finansija, zakonitosti postupanja i ekonomičnosti raspolaganja javnim sredstvima. Imajući u vidu navedeno, Radulović je naveo da je donijeta odluka da se temeljnom, pojedinačnom revizijom preispitaju navedeni subjekti, utvrde nepravilnosti i daju preporuke u cilju njihovog eliminisanja.

Kada je u pitanju JU Centar za stručno obrazovanja, konstatovao je da je DRI dala negativno mišljenje na finansijski izvještaj za 2011. godinu i uslovno mišljenje na usklađenost poslovanja i naveo da je izvještaj dostavljen nadležnom tužilaštvu radi utvrđivanja eventualnog postojanja bića krivičnog djela. Konstatovao je da je kod ovog subjekta dato 14 preporuka za unapređenje poslovanja i da je subjekat revizije dostavio izvještaj 12. avgusta 2013. godine i u najvećem dijelu postupio prema nalazima Državne revizorske institucije i unaprijedio svoje finansijsko izvještavanje.

U odnosu na JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, konstatovao je da je DRI dala uslovno mišljenje na finansijski izvještaj i negativno mišljenje na usklađenost poslovanja, da su izvještaji, takođe, dostavljeni tužilaštvu, kao i da je dato 15 preporuka za unapređenje

poslovanja. Naveo je da je kod JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva utvrđen gubitak oko 669.000 €, da su uplaćivani avansi u iznosu od 1.103.000 € bez ugovora o avansima, da je otpis starih udžbenika iznosio preko 420.000 € i da je otpis udžbenika usljed oštećenja u magacinima iznosio preko 40.000 €. Takođe je ukazao da nije vršena odgovarajuća procjena optimalnih zaliha, dok je kod postupka javnih nabavki, suprotno Zakonu o javnim nabavkama, nabavljeno roba i usluga u vrijednosti od oko 850.000 €. Naglasio je da je od strane Upravnog odbora ove institucije 10. septembra 2014. godine dostavljen izvještaj o realizovanim preporukama, kao i da je stepen realizacije preko 90%. Preporuka koja nije realizovana odnosi se na transformaciju Zavoda u privredno društvo, u državnom vlasništvu i naglasio potrebu da se i dalje prate avansna plaćanja.

U odnosu na JU Centar savremene umjetnosti, ukazao da je Državna revizorska institucije dala negativno mišljenje na finansijski izvještaj za 2012. godinu, kao i na usklađenost poslovanja s propisima. Izvještaj o reviziji, takođe, dostavljen je tužilaštvu dato je 14 preporuka za unapređenje poslovanja, a realizovano 11. Istakao je da je kod ovog subjekta revizije došlo do kadrovskih promjena na mjestu direktora i da je subjekt revizije ispunio svoju obavezu i u najvećem obimu ispunio radnje i procesne aspekte na koje je ukazano.

U odnosu na sva tri subjekta revizije, naglasio je potrebu nadzora i kontrole nadležnih organa, prije svega Ministarstva prosvjete i Ministarstva kulture nad zakonitošću rada javnih ustanova iz oblasti obrazovanja i kulture i konstatovao da naknadna reakcija nadležnih organa postoji, ali da se šteta ne može ispraviti.

Ukazao je da će Državna revizorska institucija i dalje pratiti sprovođenje preporuka navedenih subjekta revizije, koje nijesu realizovane i o tome obavijestiti Odbor.

II Ministar prosvjete, Slavoljub Stjepović, ocijenio je korisnim održavanje kontrolnog saslušanja, koje je omogućilo da se sagleda dokle se stiglo u sprovođenju preporuka DRI. Konstatovao je da su dva subjekta revizije JU Centar za stručno obrazovanje i JU Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, koja su u nadležnosti Ministarstva prosvjete, u najvećoj mjeri realizovali preporuke DRI. Stjepović je ukazao da je jedna od nerealizovanih preporuka pozicioniranje Centra za stručno obrazovanje u budžetu za 2015. godinu i istakao da o navedenoj preporuci odlučuje Ministarstvo finansija, odnosno, Vlada. Stjepović je ocijenio da su se navedene institucije nakon nalaza DRI posvećeno i profesionalno odnosile prema sprovođenju preporuka.

U odnosu na iskazani poslovni gubitak ZUNS za 2012. godinu u iznosu 669.794,00 €, čemu je u najvećoj mjeri doprineo otpis udžbenika, istakao je da iznos od oko 424. 000 €, predstavlja visinu troškova otpisa udžbenika izmještenih iz obrazovnog sistema uslijed ciklusa devetogodišnje reforme koja je započela 2004. godine. Istakao je da je Nacionalni savjet za obrazovanje autonoman regulator sastavljen od 25 stručnjaka iz svih oblasti: predstavnika zaposlenih, sindikata, poslodavaca, visokoškolskog, srednjoškolskog, predškolskog obrazovanja,

osnovnog obrazovanja, odnosno sastav onih koji utiču na obrazovnu politiku i na realizaciju reformi, kao i da Savjet donosi odluku o tome koji će se nastavni program i od kada uvesti u obrazovni sistem i koji će i od kada prestati da važi u sistemu. Ministar je naveo da se imajući u vidu preporuku DRI o potrebi da resorno ministarstvo sugestijama utiče na Nacionalni savjet da daje pravovremene i jasne instrukcije kod mijenjanja udžbenika, održavaju konsultacije na nivou subjekata uključenih u izradu udžbenika na svakih petnaest dana.

U odnosu na utvrđene nepravilnosti u primjeni Zakona o javnim nabavkama, koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova, konstatovao je da je učinjen prekršaj i da su odgovorna lica prekršajno kažnjena, a u odnosu na avansna plaćanja, koja nijesu predviđena ugovorima, prihvatio preporuke DRI da ona treba da budu izuzetak, a ne pravilo.

Direktor Centra za stručno obrazovanje, Duško Rajković, konstatovao je da sistem stručnog obrazovanja i pozicija Centra za stručno obrazovanje u Crnoj Gori nijesu u dovoljnoj mjeri prepoznati. Podsjetio je da je Centar za stručno obrazovanje osnovan 2003. godine na bazi socijalnog partnerstva, te da su osnivači: Vlada Crne Gore koja je prenijela nadležnost na Ministarstvo prosvjete, Privredna komora, Savez samostalnih sindikata i Zavod za zapošljavanje, da bi se obezbijedili procesi reformi u oblasti stručnog obrazovanja. Naglasio je da Centar nije potrošačka jedinica i da se kao takav finansira iz Ministarstva prosvjete i da je prve dvije godine od osnivanja bio finansiran i dijelom iz Privredne komore i Zavoda za zapošljavanje. Upoznao je Odbor da je Centar reformisao 110 obrazovnih programa, osposobio preko 1.200 nastavnika, aktivirao sistem obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja i ukazao na podatak da u Crnoj Gori trenutno postoji 80 licenciranih provajdera obrazovanja odraslih. Takođe, ukazao je da u Centru radi 25 zaposlenih, da je za izradu jednog obrazovnog programa potrebno angažovati preko 30 ljudi, da od budžeta Centra koji iznosi oko 480.000 €, oko 400.000 € odlazi na bruto zarade zaposlenih i tri provajdera obrazovanja odraslih, posebno za romsku populaciju. Ocijenio je da je DRI doprinijela da problemi sa kojima se Centar susreće budu adekvatno sagledani.

Nenad Šoškić, direktor JU Centra za savremenu umjetnost, ukazao je da se konačan izvještaj DRI o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Centra za savremenu umjetnost odnosi na 2012. godinu, kao i da je po stupanju na dužnost 2. februara 2014. godine, detaljno sa saradnicima analizirao izvještaj o reviziji i dostavio Državnoj revizorskoj instituciji izjašnjenje, iako je to bila obaveza prethodnog menažmenta. Naglasio je da i pored toga što nalaz revizije ukazuje na brojne nepravilnosti, nije bilo zloupotrebe budžetskih sredstava. U cilju realizacije preporuka Državne revizorske institucije za prethodnih osam mjeseci, konstatovao je da je u mjeri mogućeg realizovan veliki broj preporuka, imajući u vidu strukturu budžeta koji je usvojen prije njegovog stupanja na dužnost i koja nije u značajnoj mjeri usklađena sa Programom Centra savremene umjetnosti, što otežava poslovanje ove Institucije. Naveo je da je pripremljen nacrt novog statuta Institucije, otvoren žiro račun koji nosi oznaku „državni“, da se evidentiranje izdataka u 2014. godini vrši na propisanim budžetskim pozicijama, sredstva se

troše namjenski, uređeno je blagajničko poslovanje, nema avansih plaćanja osim zakonom propisanih, formirana je komisija za popis imovine, preduzete su aktivnosti za uspostavljanje sistema internih kontrola i unutrašnje revizije i donijet Plan javnih nabavki, u skladu sa Zakonom i Godišnjim zakonom o budžetu države. Takođe, konstatovao je da su u najvećem dijelu preporuke DRI realizovane i naveo da je mišljenje DRI urađeno na profesionalan način, ali da struktura budžeta nije bila dobro prilagođena programima i aktivnostima JU Centar za savremenu umjetnosti što je i uslovalo neke nepravilnosti.

II Prisutni članovi Odbora, poslanici: Aleksandar Damjanović, Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Rešid Adrović, Almer Kalač, Nik Gjeloshaj, Mladen Bojanić i Strahinja Bulajić, bili su u prilici da postave pitanja i iskažu svoje stavove.

S obzirom, da se 69. sjednica Odbora snimala fonografski, kao i da će u zapisniku sa sjednice biti navedene pojedinačne ocjene i stavovi, kao i pitanja učesnika u raspravi, u ovom izvještaju navodi se suština preovlađujućih stavova i ocjena, koje se mogu rezimirati na slijedeći način:

- a) Ocjenjeno je potrebnim i korisnim održavanje kontrolnog saslušanja, koje je omogućilo da se sagleda u kojoj mjeri se sprovode preporuke Državne revizorske institucije, koje se odnose na JU Centar za stručno obrazovanje, JU Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstava i JU Centar savremene umjetnosti;
- b) Problem nekoordinacije nadležnih institucija koje učestvuju u odabiru i štampanju udžbenika uzrokuje velike troškove otpisa udžbenika. Potrebno je da Nacionalni savjet za obrazovanje daje pravovremene i jasne instrukcije kod mijenjanja udžbenika, čije česte izmjene predstavljaju veliki trošak za Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva. Konstatovano je da, ukoliko se radi o malim izmjenama koje nijesu suštinske, potrebno je razmotriti mogućnost korišćenja starih udžbenika koje Zavod ima na zalihama, kako bi se izbjegao otpis udžbenika u velikim količinama i nastanak štete za državu;
- c) Za usluge štampe u JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva vršena su avansna plaćanja u iznosu od 1.103.000,00 €, iako zaključenim ugovorima nije predviđen ovakav način plaćanja. Avansna plaćanja nijesu prihvatljiv metod plaćanja i treba da budu izuzetak, a ne pravilo i ono se mora identifikovati u računovodstvenim knjigama u bilo koje vrijeme;
- d) Konstatovano je da nije sproveden Zakonom propisan postupak javne nabavke u ZUNS, prilikom uzimanja poslovnih prostorija u zakup, nabavci računovodstvene opreme i nabavci usluga štampe. Posebno je uočen problem nabavke usluga štampe putem neposredne pogodbe;
- e) Konstatovano da ne postoji konzistentan odnos Vlade i Ministarstva prosvjete prema JU Centar za stručno osposobljavanje, JU Zavod za udžbenike i nastavna sredstva i JU Centar savremene umjetnosti, nakon objavljivanja nalaza DRI, jer je u dvije institucije došlo do kadrovske promjene, a u jednoj još uvijek nije;
- f) Nadležno tužilaštvo nije obavijestilo Državnu revizorsku instituciju, povodom dostavljenih konačnih izvještaja o izvršenoj reviziji navedena tri subjekta, u smislu da li postoji osnov za pokretanje krivičnog postupka protiv odgovornih lica u subjektima revizije koje su dobile negativno mišljenje Institucije;
- g) Potrebno je da nadležna ministarstva, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo kulture, ubuduće, blagovremeno i detaljno, vrše nadzor nad funkcionisanjem ustanova u oblasti obrazovanja i kulture;

- h) U skladu sa Zakonom o unapređenju poslovnog ambijenta potrebno je da status javnih ustanova bude usklađen sa Zakonom o privrednim duštvima. S obzirom da Zakon o privrednim društvima ne poznaje javne ustanove u ovom obiku konstatovao je da neriješavanje ovog pitanja stvara probleme u poslovanju i
- i) Odbor će prilikom razmatranja kvartalnih izvještaja Vlade Crne Gore o implementaciji preporuka DRI, kao i Godišnjeg izvještaja Državne revizorske institucije za period oktobar 2013 - oktobar 2014. godine, pratiti i dalje, između ostalog, i sprovođenje nerealizovanih preporuka Institucije, koje se odnose na subjekte revizije, koji su bili predmet ovog kontrolnog saslušanja, s fokusom na avansna plaćanja, javne nabavke, reorganizaciju javnih ustanova i sistem unutrašnjih finansijskih kontrola.

Za izvjestioca Odbora na Skupštini Crne Gore određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

* * *

Sjednica je završena u 10,50 časova.

* * *

Sastavni dio zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

Br. 00-63-7/14-

SEKRETAR ODBORA
Nađa Vukićević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.